

NOVA DOBA

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 36 K, za pol leta 18 kron, za četrt leta 9 K, za 1 mesec 3 krone. Posamezna številka stane 40 vinarjev. Na pisane naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU.

ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 30 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 50 v od 1 mm, za reklamne notice med tekstom 2 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 4 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

MILOŠ ŠTIBLER:

Beograjska pisma.

6.

Demokratije.

»Demokratska zajednica« je v narodnem predstavništvu najmočnejša skupina in šteje blizu stodvajset članov. Vendar to v preteklosti ni bila ena sama strankarska organizacija, temveč se je še le po ujedinjenju Srbov, Hrvatov in Slovencev sestavila iz različnih pred osvoboditvijo v posameznih delih naroda samostojno delujočih strank. Poglavitne so: Srbsko-hrvatska koalicija na Hrvatskem in Slavonskem, demokratska stranka (JDS) v Sloveniji, samostanci v Srbiji, naprednjaki v Srbiji in poedine manjše demokratske skupine v Dalmaciji, Bosni, Hercegovini, Vojvodini in Makedoniji. Združena so torej v demokratski zajednici vsa plemena, združene so vse vere (pravoslavni, muslimani in katoličani), zastopane so vse pokrajine cele države in zastopani so vsi stanovi, kmetje, obrtniki, trgovci, uradniki, odvetniki, zdravniki, pravoslavni in katoliški duhovniki. Že ta zunanja sestava dokazuje, da predstavlja demokratska zajednica verno sliko naše države in našega naroda. Ta sestava pa je bila mogoča le vsled tega, ker združuje ljudi, ki imajo v poglavitnih narodnopolitičnih vprašanjih skupno, enotno mišljenje.

Jedro skupine so koalicijski iz Hrvatske in Slavonije. Spomnimo se, s koliko silo je stara Avstrija pod vodstvom nemštva in madžarstva delovala na to, da bi se Srbi in Hrvati medsebojno smatrali kot dva različna naroda in da bi se medsebojno tudi čim največ sovražili. Najrazličnejše faze je prestala pod tem tujim vplivom narodna borba na Hrvatskem, kjer tvori pravoslavni element 25 odstotkov vsega prebivalstva. Najlepši del teh narodnih borb pa vsekakor tvori oni razvoj, ki je vodil do spoznanja, da so Hrvati in Srbi v kljub različnosti veroizpovedanja en sam narod in da mora narod složno nastopiti v boj za narodne pravice in za svojo boljšo bodočnost. — Baš ta razvoj je vodil tudi do ustvaritve nove politične stranke, ki je bila znana pod imenom hrvatsko-srbske koalicije, koja je pred celim svetom vodila proti nemštvi in madžarstvu boj za narodno edinstvo Hrvatov in Srbov. Dosegla je velike uspehe, kajti združila je v svojih vrstah veliko večino hrvatsko-srbskega naroda v Banovini in je na ta način smotreno pripravljala pot za današnje dobo, za dobo narodnega ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev, za dobo Jugoslo-

vanstva. Ta skupina je tudi že pred vojsko razumela slovensko stremljenje za združenje s Srbohrvati. Bila je za Slovenci prva, ki si je prisvojila mišljenje, da smo tudi Slovenci le en del velikega jugoslovanskega naroda.

Slovenskih demokratov je v Demokratski zajednici deset. Oni so svedoki narodnega razvoja v Sloveniji. Kake faze je preživela narodna misel pri Slovencih? Bili smo vseslovani (panslavisti), bili smo Ilirci, bili smo slov. nacionalisti in končna razvojna stopnja, na katero je dospela naša narodna misel, je bilo spoznanje, da smo Slovenci, Hrvatje in Srbi en narod. Kdo se ne spominja, kako močno je postalo »jugoslovansko« gibanje med slovensko mladino baš zadnja leta pred svetovno vojsko? Najbolj je to gibanje pospešila avstro-ogrska monarhija s svojimi šikanami proti Srbiji in s tem, da Slovincem ni hotela priznati v uradu in šoli jezikovnih pravic. A največ pobude je to gibanje dobilo o priliki balkansko-turške vojske in radi preganjanja srbofilstva pri Hrvatih in Slovencih. Naša mlajša generacija je bila za razumevanje narodnega edinstva Slovencev, Hrvatov in Srbov dobro vzgojena. Ta misel postala je med Slovenci tako močna, da je zmagala mimogrede celo v Sušteršičevi stranki v kljub vsem pretkanim protijugoslovanskim naporom Sušteršiča samega in njegovih vestih oprd. Ko se je v svetovni vojski zrušila nemška in madžarska nasilnost, je moglo slovensko ljudstvo brez premišljevanja stopiti v edinstvo s Hrvati in Srbi; tako močno je bila pri nas ukoreninjena jugoslovanska narodna misel. Osobito so hrvatsko-srbski koalicijski naši v slovenskih demokratih po narodnem mišljenju sebi popolnoma enake drugove in odločne sobojevnike.

Vzglede srbskohrvatske koalicije je vplival tudi na narodno življenje v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in Vojvodini (Bačka, Baranja in Banat). V vseh teh zemljah je bil napor nemštva in madžarstva za razpaljenje in podžiganje boja med Srbi in Hrvati morda še mnogo hušši, nego je bil v Banovini. Uspeh je tudi v teh pokrajinah bil v znatnem delu negativen, kajti tako med pametnejšimi in narodno zavednejšimi Srbi, kakor tudi med pametnejšimi Hrvati in Muslimani se je pričelo udomačevati spoznanje, da smo Srbi, Hrvatje, Muslimani in Slovenci en narod in da je med nami potrebna sloga, ako hočemo doseči boljšo narodno bodočnost. Te pokrajine so dale demokratski stranki istotako veliko število članov.

vih točk, iz katerih se da sklepati na poslovanje zadrage. Tako naveda v poglavju »Vinogradi in grozdje« (grozdje), da morajo biti vinogradi, ki so prijavljeni zadrugi, v oblihi vinogradnih »položajih« (legah). Zasajeni morajo biti v pravih vrstah po navodilih kletarja ali kakega drugega strokovnjaka, s kanali za odvajanje vodenih padavin. Vinogradi, ki so zasajeni s trtami, kojih vrednost za lokalne prilike (razmere) še ni natančno dognana, se ne jemljejo v obzir. Vsak zadrugar ima dolžnost, da obrača negovanju svojih vinogradov največjo pažnjo in da po naredbi ali ukazu zadruginega upravnega odbora takoj izvrši vsa vinogradniška dela, s katerimi je zaostal. Vse grozdje se izroči zadrugi. Zadrugar si pridrži le, kar sam potrebuje za hišno gospodarstvo. Vendar pridržani del ne sme presegati četrtnine celokupne nabrane količine. Količino pridržanega grozdja določi ocenjevalni odbor. Pridržanega grozdja se ne sme naprej prodajati, niti v tej obliki, niti kot vino. Vobče se sme tudi prodaja grozdja vršiti le preko zadrage. Donošenje nezadružnega grozdja v zadrugno klet pod imegom zadrugnega je zadržano. Tak zadrugar se prvokrat opomene in denarno kaznuje, drugokrat pa izključi. Proti trsnim boleznim se smejo rabiti samo ona sredstva, ki jih priporoči

Iz Srbije same pridružila se je Demokratski zajednici stranka samostalcev in ena manjša narodna skupina. Prednosti stranke samostalcev obstoje pred vsem v tem, da združuje v svojih vrstah ljudi odlične inteligence, med tem ko n. pr. stranka radikalov med svojimi poslanci razun Pašiča in Protiča nima ne ene le količikaj izrazitejše osebnosti. Inteligentna skupina samostalcev je hitro razumela potrebe novih razmer osvobodjenega naroda, uvidela je pravilnost programa za popolno narodno edinstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev ter se je radi tega z iskrenostjo pridružila skupini demokratov. Stranka samostalcev šteje blizu 30 članov.

Demokratska zajednica ima torej enoten naroden program. Ona stoji odločno na stališču narodnega edinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev in na stališču enotnosti države, kar pa ne izključuje pametne upravne decentralizacije. Nadalje zavzema skupina demokratov v verskem vprašanju stališče popolne tolerance in popolne verske svobode in zaščite te svobode za vsa veroizpovedanja. Da končno tudi gospodarski in socialni program te stranke popolnoma uvaža potrebe časa, to najbolje dokazuje neizpršen strankin boj za izvedbo agrarne reforme. Program demokratov je torej velik, pozitiven, vsvarjajoč in razmeren, v katerih živimo, najprimernejši.

POLITIČNE VESTI.

Minister Pribičević o proglasu opozicije. Kakor smo poročali, je opozicijski blok izdal te dni bombastičen manifest na ljudstvo, v katerem podtika posebno demokratom vse mogoče in nemogoče — brez vsakega dokaza. Minister notranjih zadev Svetozar Pribičević je v beograjskem listu »Demokratija« zavrnil z vso odločnostjo in resnostjo ter stvarnostjo vse te klevete in pravi med drugim: »Masa klevet je nanizana v tem proglasu proti vladi, najbolj sočna pa je ona, da vlada širi korupcijo. G. Protič je, ko se je šlo za člana njegove stranke, v ministrskem svetu postavil tezo, da je odiranje avstrijski pojem in da je zaslužek nekaj stotin odstotkov pri enem predmet svobodne trgovine. Dokler je bil g. Protič na vladi, se ni vodil boj proti korupciji z njegove strani, odločno ga pa vodi vlada, ki je sedaj na krmlu. Ta vlada je ukinila tudi izvoznice, ki so bile najbolj osovražene v širokih slojih naroda... Iz proglasa diha duh reakcije, mraka, intolerance in žolčljivosti, in kar

je najbolj značilno: strah pred volitvami. V Hrvatski in Slavoniji je uveden nov volilni red za občine in razpuščeni so stari občinski zastopi. Z ukazom je vržen stari sistem privilegijev, kurij in cenzusa in široko so odprta vrata narodu za občno volilno pravico. G. Protič se dviga proti temu, dvioa se v korist starega sistema reakcije, plaka nad starim svetom, ki je vržen na splošno zadovoljnost naroda. Išče formalen razlog, da opraviči svoje nazadnjaštvo. On se protivi ukazu. To stori on, katerega vlada je reševala vsa vprašanja z ukazi, tudi v časih, tudi v časih, ko je narodno predstavništvo delovalo. In če so vladini depasirani (ne na mestu) in odveč kedaj, so gotovo takrat, ko je narodno predstavništvo funkcioniralo... Gospoda bi radi perpetuirali svoje mandate, katerih niso dobili od naroda in proglašajo našo težnjo za čim prejšnjimi in svobodnimi volitvami in naš sklep o apelu na narod za uvajanje absolutizma, svoj sklep, da obdrže mandate, ki jih niso dobili od naroda, za kulminacijo (višek) ustavnosti.«

Po podpisu miru. Naša delegacija je podpisala mirovno pogodbo z Avstrijo in Bolgarsko. Podpisan je tudi poseben protokol, s katerim se Srbiji zagotovi izplačanje vojne odškodnine, katero ji je vrhovni svet prvotno priznal. Kasneje pa se je tudi določilo, da morajo vse države, ki so se povečale, torej tudi Jugoslavija, prevzeti del predvojne dolga Avstrije in plačati odškodnino za državne avstrijske domene. To oboje se je hotele zaračunati za vojno odškodnino, katere bi na ta način Srbija ne dobila izplačane. Po dolgem boju se je končno naša delegacija, posebej se, ko je prišel v Pariz regent Aleksander, posrečilo to prepričati. S posebnim protokolom, ki je priključen senžermenski pogodbi, je Srbiji zagotovljena vojna odškodnina. V prv itočki tega protokola se prizna Srbiji vojna odškodnina na isti podlagi kakor ostalim zaveznikom in prehaja torej svota te odškodnine v svoto splošne odškodnine zaveznikom ter se bo izplačevala Srbiji istočasno kakor ostalim zaveznikom. Izplačevala se bo v nemških bonih in kratkih obroklih. Z drugo točko se uravnajo izplačila obveznosti našega kraljestva na isti način, kakor je to vprašanje urejeno s Čehoslovaško in Poljsko. Po teh določbah ne plačamo od cele svote do leta 1921 nobenih obresti, od tega leta naprej pa po 7 od sto; odplačevanje dolga se prične še le l. 1931. Na ta način se finančni položaj naše države zdatno izboljša.

Gibanje za Viljema v Nemčiji. V angleški zbornici je poslanec Lander, ki

sedem desetink litra tako, da ostane 10 cm steklenice prazne. To se povež in kuha 20 minut. Sod, v katerem so se steklenice kuhale, se nato vzame od ognja, da se voda v njem ohladi. Za tem se steklenice vzamejo, obrišejo, zapečatijo z zadrugnim pečatom in dobi eno zadruga, drugo zadrugar in tretjo oni, ki je meril sladkor v grozdju. Po izvršeni trgovini odpošlje zadruga svojo steklenico zadrugi zvezi v Beograd, da se tam določi odstotek sladkorja in je to potem merodajno za obe strani, za zadrugo in za zadrugarja. O vsem tem se sestavlja zapisnik, ki se čuva v zadrugnem arhivu. Vendar doslej v tej zadrugi še nikdar ni bilo slučajja, da bi morala zveza na ta način interverirati.

Sledi poglavje »izplata grozdja« (izplačevanje grozdja). Izplačevanje se vrši takoj o trgovini, ko sprejme zadruga od zadrugne zveze na posodo potrebne novce. Vendar se izplača takoj samo ena polovica cele vrednosti, med tem ko sprejme zadrugar drugo polovico še le, ko se je začelo vino prodajati in se je dolg, ki ga je zadruga naredila pri zadrugi zvezi, že popolnoma izplačal.

(Dalje prih.)

MILOŠ ŠTIBLER:

Pri srbskih kmetovalcih v Šumadiji.

(Dalje.)

Pri vsakem takem kreditiranju se zahteva »obveznica« (dolžno pismo), ki mora razum glavnega dolžnika biti podpisana še od dveh solidarnih »jemcev« (porokov; »jemac« izhaja od glagola »jemčiti« to je jamčiti!). Rok teh obveznic ne more biti daljši od šest mesecev in mora biti dolg poplačan najdalje v roku enega leta. Izjema je dovoljena le, ako je toča ali kaka druga elementarna neizgoda oškodovala dolžnika, v kojem slučaju se more rok podaljšati še najdalje za eno leto. f) Zadruga sprejema od zadrugarjev samo popolnoma zrelo in zdravo grozdje in to po ceni, ki jo odredi ocenjevalni odbor. Ta cena ne sme biti večja od povprečne cene, ki v dotičnem času velja v zadruginem okolišu. g) Zadruga hoče skrbeti za to, da se predelovanje grozdja in negovanje vina in ostalih pridelkov zmiraj izvrši tako, da bode vino in drugi proizvodi dosegli glas izvrstnega blaga. h) Zadruga bo prodajala svoje proizvode ali potom zadrugne zveze ali na način, ki ga bo, v sporazumu z zadrugno zvezo, smatrala za najboljšega.

Tudi poslovnik navaja nekaj zanimi-

je pred kratkim prepotoval Nemčijo, rekkel, da je opazil povsod, da se protirevolucionarno gibanje močno širi. Viljemova stranka raste in ako ga ne pošljejo na otok Sv. Helene, se vrne kot pruski kralj.

MARIBORSKE NOVICE.

Umril je 11. tm. v Mariboru od kapi zadet, g. major Drago Pež, star 41 let. Bil je blaga, poštena duša, priljubljen pri vojaštvu in meščanstvu, in bil je med prvimi, ki se je po prevratu prijavil v narodno vojsko in si postavil v Mariboru prvo slovensko topništvo, ki se je pod njegovim poveljstvom borilo na vseh naših frontah. Bil je tih, dober in prepričan Slovenec, ki je ljubil domovino nad vse. Dasi na srcu težko bolan, se je vključil zdravniški prepevdi vdeležil naših pohodov za osvobodjenje Koroške in žel neprikrito hvalo svojih topniških zmožnosti od nizkega in visokega. Deloval je tudi na znanstvenem polju z lepimi uspehi. Njegova želja je bila, koristiti osvoboditvi, združeni domovini. Smrt ga je prehitela v priljubljenemu Mariboru, kjer bo počival v domači zemlji. Bodi mu zemljica lahka in ohranjen blag spomin v uteho njegovi mami in ostalim sorodnikom!

CELJSKE NOVICE.

Politični klub JDS v Celju ima v sredo 17. tm. točno ob 8. uri zvečer sejo v uredništvu »Nove Dobe«.

Slavnostni koncert, ki ga je priredilo »Celjsko pevsko društvo« povodom svoje petindvajsetletnice dne 14. dec. t. l. v Narodnem domu v Celju, je izpadel nad vse pričakovano dobro. Dvorana je bila premajhna, navdušenje veliko in iskreno. Občinstvo vseh slojev se je zbralo v najobilnejšem številu, da pokaže, kako zna ceniti kulturno delo in nesebični trud. Po pozdravnem nagovoru predsednika Rebeka je opisal dr. Milko Hrašovec v krepkih in vznesenih besedah ustanovitve in razvoj društva. — Njegov govor prinesemo v eni prihodnjih števil. Glavno pozornost je vzbujal nastop moškega in mešanega zbora pod vodstvom dirigenta Pregeja. Nade, ki smo jih stavili nanj, nas niso varale. — Pevski zbor resno stremi za tem, da se iz malomestnega diletantizma povzpne na imetniško višino, ako bo vztrajal na poti, ki si jo je začrtal. Poleg nekaj domačih pesmi in osmega šopka Mokranjčevih srbskih narodnih pesmi je proizvajal Sattnerjevo kantato: **Jejteceva prise-ga** vobče prav dobro, mestoma dovršeno. Podrobnejšo oceno prinesemo v kratkem. Sodelovala je vojaška godba iz Ljubljane, ki nam je za uvod k slavnosti podala Wallacejevo »Maritano« pod vodstvom kapelnika dr. Čerina. Slavnost je pozdravilo pismenim potom več narodnih društev, med drugimi »Glasbena Matica« v Ljubljani, in pa skladatelj P. Hugolin Sattner. »Celjskemu pevskemu društvu« čestitamo na vrlo legem uspehu in mu ključemo: Krepko naprej, v delu je moč in napredek!

Narodna čitalnica v Celju je imela v petek dne 12. tm. svoj redni letni občni zbor v društvenih prostorih. Ob otvoritvi se je spominjal predsednik dr. Josip Sernec dveh v minulem letu umrlih odličnih čitalničarjev, polkovnika Mln. Randa in kroj. mojstra Josipa Hočevarja. Slednji je bil med prvimi slovenskim obrtniki v Celju ter je bil več desetletij zvest društveni član. Iz poročila tajnika Lešničarja posnamemo, da šteje čitalnica sedaj 1 častnega in 168 rednih članov. V minulem društvenem letu se je odbor osobito briga za ureditev knjižnice. Knjižničar profesor Kmet je s pomočjo prof. Holecčka delal dva meseca na ureditvi velike društvene knjižnice, za kar izreče bivši odbor tema gospodoma posebno zahvalo. Iz poročila blagajnika Ant. Kuneja je razvidno, da je društvo enkrat brez dolgov in ima še 2.372 K premoženja. Pri volitvah se izvolijo v odbor predsednikom dr. Josip Sernec, v odbor dr. Juro Hrašovec, dr. EErnst Kalan, profesor Holecček, ravn. Lilek, ravn. Gruden, Iv. Krajnc, Fr. Vizjak in Drago Kralj. V razgovoru se je sklenilo delati z vsemi silami na zopetno otvoritev čitalniške javne ljudske knjižnice. Upamo, da se društvu ta važna naloga posreči.

Obrtniški sestanek v četrtek dne 18. grudnia je v gostilni »Pri Braniboru«.

Umril je 8. tm. trgovec H. Wogg v 41. letu svoje starosti.

Zaročil se je 14. tm. g. Zdravko Deleja, trgovec z usnjem v Celju, z gospodično Olgo Samčevno iz Novčerkve.

V Gradec se je preselil bivši predsednik okrožnega sodišča Adalbert Kotzian.

»Samopomoč«. Iz uradniških krogov se poroča, da se snuje na **poziv vade same** za okrajno glavarstvo v Celju, vstevši politično ekspozituro v Mozirju, gospodarska zadruga z omejeno zavezo »Samopomoč«, ki ji bo naloga oskrbovati javno uradništvo, vpokojence in vdove **poceni** z vsemi življenjskimi potrebščinami. Tako se bodo ti sloji javnih nameščencev, ki so tekom vojne do danes največ pretrpeli, vendar enkrat rešili in osvobodili izkoriščanja s strani spekulativ, verižnikov in navijalcev cen. — Ker se čuje, da bo sledilo vzgledu tudi privatno uradništvo, se utegne že v dognem času zgoditi, da bo vse uradništvo združeno v eni sami močni zadrugi. — V Ljubljani posluje tudi že oblačilnica za uradništvo in delavstvo in regulara z neizprosno roko cene manufakturnemu blagu. — Ker se ustanove Oblačilnice po vsej državi, je pričakovati prav kmalu znatno znižanje cen.

Pozor pri društvenih prireditvah! Prijatelj našega lista nam piše: Na nedeljski prireditvi »Celjskega pevskega društva« je došlo po polnoči do nekaj ne ljubih prizorov. V malo dvorano je došlo nekaj znanih prikazni iz mesta in Gaberja s — cigansko godbo. Začeli so plesati in — nemški prepevati. Demokracija v časti, ampak da bi došla na naše prireditve, ki imajo ali gotove kulturne ali dobrodnele namene, po polnoči taka sodruga, kateri se človek še celo na cesti po dnevi rad izogne, to na noben način ne gre. Ako društva reflektirajo na dostojno mestno publiko, potem nas naj takih gostov energično varujejo. V bodoče se naj ali občinstvo vabi in pušča v dvorano le vabljene goste ali pa se naj pri vrodu v dvorano pazi tudi po polnoči in take ljudi energično zavrne. Ako sami ne gredo, je itak policija, ki pomaga. Za prireditve takega tipa in za take ljudi je hotel Union na razpolago. Konečno bi pripomnili, da je treba energično postopati tudi proti elementom, ki vsled svojih poslov zamenjavajo naše prireditve s svojimi trgovskimi lokali v Ljubljani in Zagrebu. Mislim, da bode odkrita beseda naši stvari le v prid.

Celje. Tve dni bodo gospodične v spremstvu gospodov nabirale od hiše do hiše prispevke za Zvezo prosvetnih društev. Zveza pričakuje, da se bo občinstvo v najzdatnejši meri odzvalo nabiralcem, posebno pa premožnejši sloji.

Lahko razumljivo! Te dni je prišel v Celj eneki kmečki možak in je iskal napise celjskih ulic. Kako se je mož razveselil, ko je našel na Kürbischevi pekarni napis »Peter Zajc«! »Samo ena ulica v Celju ima napis« je navdušen vzklil. Pa nas tudi res pusti tvrdka, ki dela ulične table, pošteno dolgo na nje čakati! Orijentacija v Celju je posebno za tujca težavna stvar!

Tatvina v vlaku. V noči od 9. na 10. tm. je bil v osebnem vlaku na prosti Maribor—Zidani most okraden vinski trgovec Josip Kuralt iz Domža Iza 15000 kron. Celjska policija je kot storilca izsledila nekega podnarednika Ilija Fedoroviča, ki se je iz vojne bolnice v Zagrebu odstranil s ponarejenimi listinami ter se po izvršeni tatvini zopet v bolnico vrnil.

300 dvekronskih bankovcev, popolnoma novih in nežigosanih, je celjska policija izsledila in zaplenila pri Mariji Šoka iz Zagreba.

Poličijska kronika. Tukajšnja policija je 11. tm. lesnemu trgovcu Emeriku Kertesz iz Peči-Kapošvara v Baranji za 55.300 K bankovcev s ponarejenim žigom: »Tržni občinski urad v Trzinu na coreniškem« zaplenila. — Izsledila je nadalje tatu Edvarda Otorepca, ki je na Miklavžev večer v garderobi hotela Union g. Jos. Krellu ukradel površnik, klubok in rokavice v skupni vrednosti 3.200 K. Dokazalo se mu je še več drugih tatvin v Mariboru (na škodo Ed. Škrbota), v Rim. Toplicah (gospe Schuhberger), v Celju v Narodnem domu (Matija Kultererja) itd. Tiček je pod ključem. — V Zidanem mostu je policija raznim strankam zaplenila 13½ kg tobaka za svačiče.

Prenočišča tihotapcem in verižnikom je dajalo v Zidanem mostu trinajst strank brez obrtne koncesije. Celjska policija jih je izsledila in javila oblasti.

Promoviran je bil 22. p. m. gospod Rafael Dolinšek, sin vodje tukajšnjega davčnega urada, na češki Karlovi univerzi v Pragi doktorjem vsega zdravilstva. On je brat pogrešanega rezervnega poročnika in bivšega profesorja na slovenski gimnaziji v Gorici, dr. Edvarda Dolinškega.

DNEVNE NOVICE.

Plemenska zagrizenost hrvatskih separatistov v »Narodnem klubu« se najbolj vidi iz njihovega glasila »Hrvat« ki n. pr. v svoji št. od 25. nov. piše: »Kar se tiče prihoda ljubljanskega železniškega ravnateljstva v Zagreb, je to popolnoma nezdrava ideja. V Sloveniji se vrši služba po predpisih avstrijske železnice, na Hrvatskem po predpisih pokojnega Mava. Zato nam od vseh slovenskih železničarjev, ki so preplavili naše proge, ne more biti pomagano niti bomo imeli kakšnih koristi, ampak se zmešnjava še poveča«. To imajo slovenski železničarji za zahvalo, da so z velikanskim naporom vsaj kolikortoliko napravili red na hrvatskih progah in so vsaj deloma strli glavo madžarsko-židovski korupciji. Zanimivo bi bilo slišati, kaj porečejo k takim izbruhom plemenske zagrizenosti bratci »Narodnih klubšev«, naši klerikalni prijatelji.

Vprašanje naših ujetnikov v Italiji. Občinstvo je zelo nezadovoljno, da se naši ujetniki ne vrnejo iz Italije. Pravijo, da so vsi ujetniki drugih narodnosti, kakor nemški, madžarski, češki že odpuščeni, le slovenski še morajo na italijanskem trpeti, češ ker se naša demokratsko socialistična vlada v Beogradu še nič ni brigala. — Da se naša vlada še nič ni brigala, je krivo mnenje. — Mi Jugoslovani še nimamo z Italijo pravega miru, med tem ko je mir med Avstrijo in Italijo že sklenjen. Reke in drugih imenitnih primorskih krajev ne moremo Italijanom pustiti. Kakor hitro bo v tej zadevi mir, se bodo slovenski vjetniki vrnili. — Do tedaj pa moramo potrpeti. —

Svarilo! Vedno pogosteje se dogaja, da se obračajo razna večja podjetja iz ozemlja izven Slovenije na podpisani urad za posredovanje večjega števila delavcev, zlasti rudarjev, gozdnih delavcev itd. Podpisani urad principijelno ne prevzame takega posredovanja, ne da bi sklenil preje s podjetjem jasno in točno pogodbo, ki bi garantirala delavstvu primerne plače in druge delavne pogoje ter uredila tudi stanovanjske in prehranjevalne razmere. Mnoge firme (zlasti židovske po Hrvaškem in Bosni) pa posredovanja pod takimi pogoji odklonijo ter nabirajo potem potom vabljivih oglasov in spretnih agentov po Sloveniji delavce, katere nato seveda po svoji volji izrabljajo, saj je povratek iz tako oddaljenih krajev pogosto nemogoč. Podpisani urad zato resno in nujno svari vse slovensko delavstvo, naj pod nobenim pogojem ne sprejme nobenega dela izven Slovenije preko in brez posredovanja podpisanega urada, še manj naj pa ne hodi samo iskat dela v ostale pokrajine naše države. V vsakem slučaju naj se obrne vsak po podatke in navodila le na eno izmed podružnic podpisanega urada, ki se nahajajo doslej že v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Celju. »Državna posredovalnica za delo« Osrednji urad v Ljubljani.

Z velikansko paro so so vrgli klerikalci v boj proti vladi in proti vsemu, kar je neklerikalnega na Slovenskem. Toliko hinavščine in zavijanja se že dolgo ni čulo po Slovenskem, nego zadnje tedne. Tudi prižnice so zopet stopile v funkcijo in v dno pekla se zopet proklinja vsakdo, ki ne gre slepo za duhovnikom tudi v političnih vprašanjih. Po deželi se dajejo v podpis ljudem neke pole, a le malokdo ve, kaj podpiše. Stara, obrabljena sredstva, ki se v današnji dobi ne bodo več obnesla. Somišljenike po deželi nujno pozivamo, naj odpirajo ljudem oči!

Kdo je kriv vinskega davka na Štajerskem? Na Štajerskem se je pričel pobirati vinski davek na podlagi nekega nepostavnega sklepa štajerskega deželnega odbora v Gradcu pred leti. Največja krivda, da se ta davek pobira, zadene prejšnjega predsednika deželne vlade dr. Brčja, ki se za stvar ni nič brigal. Novi predsednik dr. Žerjav je takoj opozoril finančno ministrstvo

na neopravičeno in nepostavno pobiranje tega davka in je upati, da se krivica odpravi.

Osebnosti. Naslov dvornega svetnika je dobil rudarski glavar za Slovenijo g. Vinko Strgar v Ljubljani.

Če pribijemo, da vzgojitelj mladine na shodih hujska proti edinstvu naše države in proti srbskemu delu našega naroda, nas »Slovenec« zato opsuje z ovaduh. Nas ne boli!

Milijonar Pollak v Ljubljani, ki ga je dal predsednik deželne vlade dr. Žerjav zaradi nečednih manipulacij z usnjem zapreti, je sedaj proti kavčiji 3½ milijona kron izpuščen iz preiskovalnega zapora. Preiskava se nadaljuje.

Drag bik. Na živiorejski razstavi v državi Čile v Ameriki je bil prodan plemenski bik za 100.000 dolarjev t. j. 6 milijonov kron našega denarja.

Človekoljubnim srcem v predvarek! Otroci izgubi očeta in mater ter postane občinska sirota. Po hrano si hodi od hiše do hiše. Tu se naje do sitega, drugod mu dajo z godrnjanjem le škodelico tople vode, samo da ga odpravijo. Lačen zgrabi in ukrade, kjer vidi kaj primerne. V začetku krade malenkosti, pozneje več in več. Skriva se pred ljudmi, postaja boječ in neodkrit ter snuje v samotni načrte, kako bi si pomagal. Kmalu zasovraži vse ljudi in postane nadloga cele občine. In nezakonski otroci? — Oče se sramuje sadu svojega greha. Obupana mati služi bogvekje, otrok dobi varuha, ki mu je ta skrb le nepotrebna nadloga. In otroci pijancev, ki vidijo dan na dan doma vse najslabše in jih stariši direktno navajajo v zločine? — In otroci delavcev? Po šest in še več jih ostaja doma, prepuščenih samim sebi, medtem ko služita oče in mati vsakdanji kruh. Ali se je tedaj čuditi, odkod toliko tatvine, požigov, ropov in nemoralnih zločinov od mladoletnih storilcev? Za take moralno pokvarjene mlade ljudi otvori Pokrajinski odbor za zaščito dece in mladine v Ljubljani posebna vzgojevališča, da jih z vzgojnimi sredstvi, s poukom in osobito s primerno zaposlitvijo spravi zopet na pravo pot. Ali je pa treba, da so sploh zašli s prave poti? Dobri ljudje, ki nimate otrok, imate pa veselje do njih in sredstva, da bi lahko marsikoga rešili pred zločinom! Prosimo Vas, javite nam svoje naslove, ako in pod kakimi pogoji ste pripravljeni sprejeti v odgojo kakega dečka ali deklico, ki jim usoda ni mila! Imamo otroke največje starosti — otroke, ki bi se radi učili obrti in trgovine, in pohabljeni, ki so že nad 14 let stari. Pokrajinski odbor za zaščito dece in mladine v Ljubljani.

Zavijajo, kakor bi rožice sadili! Dr. Kukovec je zadnjič napisal, da se bogo razpisale občinske volitve tudi na Slovenskem na podlagi splošne in enake volilne pravice z varstvom manjšin. In v kaki obliki prinese klerikalni »Večerni list« toporočilo svojim brunnim bratcem? Čujmo: Liberalci hočejo občinske odbore razpustiti, nastaviti svoje gerente, uvesti absolutizem, ženskam ne dati volilne pravice. Pa še naj kdo reče, da niso mojstri v zavijanju.

»Udruženje ratnih invalida« so ustanovili 7. tm. v Zagrebu za Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo, Istro in Medimurje.

Kako se hujska? Časopisje opozicionalnega bloka išče vsak hip priliko, da more — pa magari z zavijanjem dejstev — udariti po sedajni vladi in seveda tudi po državi. Tako je uporabilo tudi priliko markiranja denarja. »Hrvat«, organ »Narodnega kluba«, pa tudi naše slovensko klerikalno časopisje je takoj naravnost zločinsko začelo hujskati, češ, da je markiranje odrejeno samo zato, da se siromašnim slojem odvzame 20, dasi tudi opozicija dobro ve, da se 20% ne odvzame, ampak da se za ta znesek izdajajo priznanice, ki so že danes predmet živahnega prometa. Opoziciji je dobrodošlo vsako demagoško sredstvo, samo da v širokih, neukih masah vzbuja nezadovoljstvo in nezaupanje napram demokratski stranki, pa tudi napram državi. Kaj njim mar, da s takim hujskanjem izpodkopažejo tudi ugled in kredit naše države v inozemstvu baš sedaj v najtežjih časih?!

Za markiranje bankovcev določeni zavodi na Spodnjem Štajerskem in Koroškem bodo prenehali s svojim postovanjem vobče dne 13. grudnia zvečer. Izjemoma pa še bodo davčni uradi na Sp. Štajerskem in Koroškem, kakor tudi Av-

stro-ogrška banka podružnica v Mariboru markirali naprej do vseh 20. gručna 1919. Do tega časa markirajo tudi še vsi zavodi v Prekmurju. Občinstvo, ki se morda do sedaj iz kakegaibodi vzroka ni predložilo svojih bankovcev v markiranje, se na to opozori s pripombo, da se z 20. grudnom markiranje definitivno zaključijo ter pozneje ne bo mogoče dati več bankovcev markirati.

Iz jugoslov. dem. stranke.

Zbor JDS v Slov. Gradcu 14. tm. je bil dokaz, da tudi v tem okraju ljudstvo uvideva in spregleduje. Vključno temu, da je bil shod napovedan za 10. uro, vlak z govorniki je pa prišel šele ob 12. uri, je nad 200 kmečkega prebivalstva in meščanstva vztrajalo in jih pričakovalo ter potem vztrajalo še nadaljnih 2 uri na shodu. Predsednik krajevne organizacije JDS dr. Rajh je uvodoma toplo pozdravil predsednika stranke dr. Kukovca ter drugega govornika prof. Mravljaka. V velikopoteznem govoru je obravnaval dr. Kukovec vsa aktualna vprašanja, sestavo vlade v Beogradu in Ljubljani, boj deželne vlade proti korupciji, kolkovanje denarja, valutno vprašanje, draginjo in razne vzroke nezadovoljstva, ki se od klerikalcev vzgaja na umeten način itd. Zborovalci so se v polnem obsegu strinjali z izvajanjem. — Prof. Mravljak je govoril o edinstvenosti države, o centralizmu in o klerikalnih protidržavnih stremljenjih ter o občinskih volitvah, na katere se treba takoj pričeiti pripravljati. Dr. Rajh je na drastičen način zavračal izbruhe nezadovoljstva s primeri iz Gradca, kjer se je pred kratkim nudi in kjer mu je neki odlični, zagrizeni Nemec rekel: »Če imate kakšnega nezadovoljnega Jugoslavana, pošljite ga v Gradec, bo hitro ozdravljen.« Na predlog dr. Pirnata se je sprejela rezolucija, v kateri se pozdravlja boj deželne vlade proti korupciji in se izreka dr. Kukovcu zaupanje in zahvala za požrtvovalno delo.

Zveza prosvetnih društev

»Zvezi prosvetnih društev« za Slovenijo, ki se je dne 9. nov. t. l. ustanovila na zboru duševnih delavcev v Celju (poprej Zveza narodnih društev za Štajersko in Koroško) so darovali: Zveza slovenskih trgovcev v Celju 500 K, Podružnica ljubljanske kreditne banke v Celju 200 K, Okrajni glavar dr. Žužek 200 K, trgovci Antón Kolenc 100 K, prof. dr. Dolar v Kranju 200 K, Lovro Petrovar v Ivanjkih 100 K, dr. Lašič iz Ormoža 100 K, rodoljubi v Slov. Bistrici 615 K (nabiralca gerent Gril inkontrolor Pirkmaier), večje zneske pa so darovali še rodoljubi v Rogaški Slatini, Šoštanju in Marniburgu. Po drugih krajih je nabiranje v teku in prosimo tem potom vso slovensko javnost, da vsak po svoji možnosti pošlje novo ustanovljeni Zvezi primerno novoletno darilo, ker bo Zveza takoj po praznikih začela intenzivno delovati, za kar rabi veliko materialnih sredstev. Prijatelje slovenske kulture poziva, da uvedejo povsod nabiranje prispevkov od hiše do hiše. Darove je pošiljati na naslov: Zveza prosvetnih društev Celje.

Javna predavanja bo začela prirejati po Novem letu Zveza prosvetnih društev, ki ima začasno sedež v Celju. Predavati so že obljubili številni odlični kulturni delavci kot: pesnik Oton Zupančič, pisatelj Fran Albrecht, profesor Ant. Melik-Loboda, prof. dr. Ilešič, pisatelj dr. Jože Glonar, prof. in pisatelj dr. Grošelj, zdravnik dr. Mirko Černič, zdravnik dr. Zalokar, pisatelj dr. Ivan Lah, prof. M. Pirc, prof. dr. Pivko i. dr. Pritegnili pa bodo tudi brate Hrvatice in Srbe, če bo kazalo naše občinstvo dovolj zanimanja za predavanja. Pozivljamo vsa nepolitična kulturna društva, da pristopijo k Zvezi ter javijo če in kedar si želijo predavanja. Stroške predavanja bo trpela deloma Zveza, deloma pa dotično društvo. — Slovensko inteligenco pa tem potom prosimo, da se z ljubeznijo oprime predavateljstva in nam javi svoje sodelovanje. — Odbor.

DOPISI.

»Sokol« v Vojniku naznanja, da so telovadne ure vsak torek in petek ob 19.—20. (7.—8. zv.) ure. Bratje naj redno zahajajo k telovadbi, da se že čez zimno naučimo prostih vaj, ker samo na ta

način nam bo mogoče spomladi nastopiti skupno z drugimi društvi. Pred nekaj dnevi smo nabavili telovadno orodje in upamo, da se zglašijo sedaj tudi prijatelji orodne telovadbe. Zdravo!

Zg. Bistrica pri Slov. Bistrici. Deželna vlada je imenovala mesto odstopivšega gospoda Bovha za gerenta g. Franca Tomažiča, posestnika v Zg. Bistrici, ker so se Gornje Bistričani že popolnoma sprijaznili z Jugoslavijo. Oni so bili tudi med prvimi, ki so svojevoljno prelevili »Feuerwehr« v slovensko gasilno društvo. Prepričani smo, da bo občina pod novim gerentom dobro gospodarila, gospodu Bovhu pa izrekamo tem potom zahvalo in priznanje, da je prevzel in vodil občino v kritičnem času.

Slov. Bistrica. Nadpoštarju g. Ivanu Orthaberju je podeljena definitivno pošta v Slov. Bistrici. G. dr. Feliks Lebar pa je imenovan za distriktnega zdravnika za slovenjebistriški okraj. Čestitamo! — Oskrbništvo graščine grofa Attems, katero vodi sedaj dr. Ferd. Attems, je darovalo tukajšnjemu slovenskemu otroškemu vrtcu večjo množino drv. Vozstvo sploh skuša kolikor mogoče ustreči prebivalstvu, kar je pokazalo tudi s tem, da je oddalo uradništvu tudi letos po skrajno nizki ceni drva, kakor tudi ostalim odjemalcem v Slov. Bistrici in okolici.

Rogatec. Za razpisano mesto okrognega zdravnika se poteguje znani nemški Bratanitsch, in ima vsled svojih bogatih zvez upanje, da mesto dobi. Nekateri župani v okraju so bili celo tako nezavedni, da so se dali od znanega zagrizenca Pavlička, ki je še pred leti mirne Slovence iz rogaških gostiln ven metel, pregovoriti in so podpisali neko povelje za Bratanitscha, ne da bi bili pomislili, da ne more biti mnogo vredno, kar priporoča Pavliček. Je res sramotno, da se v svoji lastni državi plinjemo v svojo škodo. Vendar upamo, da se bo našim narodnim krogom posrečilo, načrt preprečiti, četudi Bratanitsch grozi, da se bo naselil, tudi če mesta ne dobi. Slovensko zdravniško društvo pa bi nujno pozvali, da se briga tudi za take zadeve, kakor je zasedanje mest okrognih zdravnikov. Praksa v našem okraju je obsežna in hvalečna, polje za narodno delo slovenskega zdravnika istotako obširno!

V Slovenjgradu sta ustanovila gg. Andrej Oset in Franjo Canjko trgovino z vinom. Ker je to prva slovenska vinska trgovina v Slovenjgradu in ker bosta res imela pristna štajerska, banatska in dalmatinska vina na zalogi, priporočamo to narodno vinsko trgovino vsem gg. gostilničarjem in drugim najtopleje. Opozorjamo na današnji inserat!

Sv. Peter pri Mariboru. 7. t. m. je umrl dolgoletni župan, veleposestnik Jožef Lorber, star 72 let.

V Murski Soboti se je dne 5. t. m. ustanovila prva slovenska čitalnica v Prekmurju. Predsednik je živinozdravnik dr. Javornik.

RAZNE VESTI.

Drobne vesti. Glavni krivec pri umoru bivšega ruskega carja Jahoutos je bil od sovjetskega vojnega sodišča obsojen na smrt. — Zapadno Galicijo je mirna konferenca prisodila Poljski. — Ravnateljstvo državnih železnic v Ljubljani je prenehalo poslovati te dni, ko je pričelo poslovati novo ravnateljstvo v Zagrebu. — Zapirnice v Vevčah, Goričanih in Medvodah so prišle v slovenske roke. Kupila jih je delniška družba z Lj. kreditno banko na čelu.

Med češkimi duhovniki se je pričelo obsežno modernistično gibanje, ki gre za tem: 1. da se dovoli duhovnikom ženitev, 2. da se uredi cerkev v narodnem duhu. Nad 3000 duhovnikov je naročenih na list »Pravo naroda«, ki zastopa te težnje. Škofo je zagrozil vsem duhovnikom, ki bi lista ne opustili, s suspendiranjem. Toda odpovedalo se jih je samo 280. Vsi ostali bi torej bili odpuščeni kot duhovniki. Vendar se duhovščina tega ne straši, ampak se vrše dan za dnem ženitve duhovnikov, ki hočejo na ta način papeža prisiliti, da prizna njihove zahteve.

Za čast sestre. Pred poroto v Splitu je stala te dni Antonija Ozretič, hčerka trgovca, kateri je oče ob svoji smrti kot najstarejšemu otroku izročil pažnjo nad ostalimi mlajšimi otroci. Njeno mlajšo sestro Danico je trgovec Ružič z obljubo zakona zapeljal, da se mu je udala. Pozneje pa ni hotel o njej ničesar več čuti in se je le smejal zahtevam Antonije, da

mora Danico vzeti v zakon. V obupu nad sramoto sstré in cele rodbine mu je Antonija zabodla nož v trebuh. Porotniki so zanikali vprašanja na umor in uboj, vsled česar je bila oproščena. Občinstvo je vrolo braniteljico časti svoje sestre burno pozdravljalo.

Darežljiv milijardar je nadavno umrl Frick v Ameriki. Svoji ženi in hčeri je zapustil 25 milijonov, vse ostalo, 117 milijonov dolarjev pa za razne dobrodelne in druge koristne svrhe.

Omejen železniški promet tudi na Francoskem. Iz Pariza javljajo, da je ministrstvo za promet ustavilo na vsen francoskih železnicah za nekaj časa gotovo število osebnih vlakov — zaradi pomanjkanja premoga. Jetorej to svetoven pojav, in vendar nikjer v francoskem časopisu ne vane zaraditega krivde na vlado, ker je francoska žurnalistika kapiturna, ki ve, da je to posledica vojne in vojnega uničevanja, ter zato ne hujska proti državi in vladi. Isto je v Ameriki. Samo pri nas se najdejo ljudje, ki bi najraje videli, da bi šli ministr in zadnje tudi še preinog kopat.

Ker se je v zadnjem trenutku pokvaril stavni stroj, je ostalo v listu precej tiskovnih napak, kar nam naj blagovolijo cenj. čitatelji oprostiti.

Zadnja poročila

Regent Alexander v Parizu.

Beograd, 14. dec. (LDU). »Politika« javlja o regentovem bivanju v Parizu med drugim: Pred nekoliko dnevi je vrnil perzijski šah poset regentu. Razgovorjal se je z njim nad 1/4 ure. Regent je sprejel tudi bivšega ruskega ministra za zunanje zadeve Sazonova in pozneje tudi Burceva, voditelja ruskih revolucionarnih socialistov. V prostem času se sprehaja regent po Parizu v spremstvu dvornega maršala Jaše Damjanoviča. V soboto je bil gost francoskih časnikaarjev v društvenem domu.

Amerikanski bankirji ponujajo Jugoslaviji posojilo.

Beograd, 14. dec. (LDU). Iz Pariza javljajo: V ameriškanskih krogih se doznava, da je skupina ameriškanskih bankirjev ponudila Jugoslaviji posojilo 500 milijonov dolarjev za nabave v Ameriki.

Nesporazumljenja v jadranskem vprašanju — niso odstranjena.

Pariz, 14. dec. (LDU). Angleški min. predsednik Lloyd George bo jutri ali pojutranjem v spodnji zbornici govoril o londonski konferenci. »Petit Parisien« pravi, da bo francoska vlada v kratkem izdala o tem podrobno poročilo, ki se bo oziralo predvsem na gospodarska vprašanja. Iz pisanja angleških listov je razvidno, da še niso odstranjena nesporazumljenja glede jadranskega vprašanja, glede katerega se loči italijansko od angleškega stališča. List pa upa, da bodo v kratkem odstranjena.

Demobilizacija rezervnih častnikov.

Beograd, 14. dec. (LDU). Tekom tega tedna izide naredba vrhovne komande o demobilizaciji vseh rezervnih častnikov.

Kolčak odstopi del Sibirije Japoncem?

Berlin, 14. dec. (LDU). »Vossische Zeitung« javlja iz Ženeve: Po poročilih iz Njujorka je admiral Kolčak obvestil ameriško vlado, da bo najbrž prisiljen odstopiti Japonski del Sibirije, ako

zavezniki ne bodo hoteli podpirati belih armad. Samo na ta način bo mogel rešiti pred boljševizmom oni del Rusije, ki do sedaj še ni bil ogrožen.

Italijani se zopet izkrcali v Baru.

Beograd, 14. dec. (LDU). Iz Bara poročajo, da so Italijani tam zopet izkrcali en bataljon pehote. Pristaši bivšega črnogorskega kralja Nikite upajo, da bo Nikita v kratkem osebno došel v Bar. Ljudstvo je proti njemu. Vsak trenutek lahko pride do oboroženih spopadov.

Tajne vojaške priprave na Bolgarskem?

Beograd, 14. dec. (LDU). Iz Soluna poročajo: V dobro poučenih krogih trdijo kot gotovo, da dela Bolgarska tajne vojne priprave. Ojačila je znatno garnizije ob mejah napram Rumuniji in Grški. Sodiijo, da vojne misije alirancev ne pazijo dovolj na bolgarske vojne priprave.

Jugoslavija dobi 12 nemških torpedovk.

Beograd, 14. dec. (LDU). »Politika« javlja: Vrhovni svet je nakazal 12 nemških torpedovk naši državi. Te se morajo pred izročitvo tako razorožiti, da ostané na vsaki samo po en top. Te ladje se bodo mogle rabiti le kot postajne ladje. Iz tega je sklepati, da naša država ne bo dobila nobenih ladij bivše avstro-ogrške mornarice.

Na prodaj: Glasovir in Harmonium pri Brata Baumgartner, tapetarska in mizarska obrt. Gosp. ul. 21. 1591

Preda se zimska garnitura medvedove damske kožuhovine. Glavni trg št. 4 na dvorišču. 1609

Pri zdravilišču Rogaška Slatina se odda

za zdraviliško dobo leta 1920, 1921, 1922 in 1923, to je za 4 leta:

1. Modno trgovino za dame in gospode za letno najemnino K 1200;
2. restavracijo v sanatoriju za letno najemnino K 4000 in K 7000 za uporabo inventarja. Opomni se, da se mora v tej restavraciji kuhati le po zdraviliških navodilih.

Navedene najemnine zneske je smatrati za najmanjše ponudke, vendar poverjeništvu za javna dela pri oddaji ni vezano na najvišje ponudke. 1598

Glede morebitnega prevzema inventarja pri modni trgovini, v kolikor je last do sedanjega najemnika, se mora novi najemnik sam pogoditi s svojim prednikom.

Ponudbam, katere je vložiti do najkasneje 31. decembra 1919 naravnost pri ravnateljstvu »Državnega zdravilišča Rogaška Slatina«, je poleg ponudbe najemninskega zneska priložiti sledeče dokaze:

1. o strokovni usposobljenosti,
2. o narodnosti,
3. o zadostni višini obratne glavnice.

Natančna pojasnila daje ravnateljstvo »Državnega zdravilišča Rogaška Slatina«.

Naznanilo!

P. t. občinstvu iz Celja in okolice javljam, da je staro znano gostilno »Pri Grozdu« na Dečkovem trgu v Celju kupil gosp. **Ignac Šuligoj**, in jo je dal prenoviti; odslej bom to gostilno vodil jaz. Priporočam se za mnogobrojni obisk.

Jurij Šanc.

Častniški zbor Dravskega havblčnega divizionja javi tužno vest, da je preminul dne 11. dec. 1919 ob pol dvajseti uri po dolgi in mučni bolezni njegov poveljnik

maj. DRAGO D. PEŽ

Truplo rajkega prepeljalo se je na staro pokopališče v Mariboru, odkoder se vrši dne 14. decembra 1919 ob 15. uri pogreb.

Spavaj sladko v domači zemljici in mi ti ohranimo večni spomin! 1597 1

"LASTNI DOM"

registrirana kre-
ditna in stavbena
zadruga z om. zav.

V CELJU
Prešernova ulica št. 15.

sprejema hranilne vloge in
jih obrestuje po
tri in pol od sto

Zaloga tu- in inozemskega
manufakturnega blaga.

Karol Vanič, Celje

Prešernova
ulica št. 15.

Olga Samčeva
Zdravko Deleja
zaročena.

Novacerkev 14. dec. 1919 Celje

Objava.

Podpisana izjavljam, da nisem plačnik
dolgov, katere bi moj sin Jozef Očko na
moje ime napravil; zato svarim vsakogar
ki mu hoče kaj zaupati, da na noben način
ne bodem plačevala in bo moral vsak sam
trpeti škodo.

Ana Očko,
posestnica v Celju.

Prodajam osla (5 let starega) in dobro
ohranjen voz po nizki ceni. —
Pašek, Celje-Gaberje 90. 1650

Imate bolečine! V obrazu? v celem
telesu? Vaše mišice in živci Vam odpo-
vedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza
Fluid! Bodete se čudili! 6 dvojnati ali
2 veliki steklenici 24 K.

Ali trpite na počasni prebavi?
Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu
pomagajo prave Fellerjeve Elza-kroplice!
6 škatlic 12 K. Prava, želodec krepujoča
švedska tinktura 1 steklenica 10 K, omot
in poštena posebej a najceneje,
Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza-
trg št. 356. Hrvatska. 1599 A

Rezana drva
se oddajo 100 kg na dom postavljena 36 K.
J. Lindauer, lesna trgovina. 1589

Kot knjigovodja 1590
išče mesto pri kakšni samostalni tvrdki
uradnik z 2 letno bančno prakso ter več
slovenske, hrvaške, nemške in italijanske
korespondence. Ponudbe z navedbo plače
in delavnih ur se prosi na upravo lista.

KINO
(tudi samo aparat) ali kakšno
dobro idoče podjetje vzame v najem
ali kupi takoj brivec Koštomaj, Celje,
Prešernova ulica. 1611

Lepo božično darilo
5 knjig: *Weltall und Menschheit*, 4 knji-
ge: *Das XIX J. hundert*, fino vezano
v usnje in platno. Antikvarična cena. Na
ogled v trgovini s papirjem
Janko Bovha, Celje. 4-1

Trgovski sotrudnik
25 let star, v vseh strokah mešane
trgovine dobro izvežban, želi premeniti
službo, najraje v kako večjo (podjetje)
trgovino na deželi. Tozadevne ponudbe
prosim pod šifro: A. P. 800 na uprav-
ništvo Nove dobe. 1602 3-1

Razglas.
Radi popravila lesenega mostu čez
Savinjo pri Št. Petru v km 61.260 Tro-
janske državne ceste se bo v ponde-
lek dne 15. decembra 1919 ves promet
čez ta most do preklica ustavil.

Za promet med obema savinskima
bregoma ostaneta na razpolago mosta
čez Savinjo pri Grižah in pri Polzeli.
Mestni magistrat celjski, 10. XII. 1919.

Za vladnega komisarja:
Poljanec I. r.

1601 1-1

Proda se
v vili Parkhof v Celju: 1 velika miza, 1
munga za perilo valjati, kuhinjska police,
velike in male ptičje kletke, 1 otroški voziček,
300 diverznih steklenic in različni hišni
predmeti. 158

Pridnega in poštenega

učenca

iz mesta ali okolice Celja, sprejme
Janko Bovha, trgovina s pa-
pirjem, Celje, Kralja Petra cesta 31.
1592-1

Prodajalka

prva moč ne pod 30 let stara, izurjena
v trgovini mešanega blaga, se sprejme
tako, ali do 1. svečana 1920. Ponudbe
na trdko

Julij Žigana

naslednik 1596 3-1

Polzela v Savinjski dolini.

Posestva

Kdor ima posestvo za prodati
na Kranjskem ali Štajerskem,
prosim, naj se oglasi pismeno
1517 na gospoda 5-4

Jurij Ivančič
trgovska agentura
V Loboru, Hrvatsko.

Stole, žimnice, razno pohištvo
in **tapetniške izdelke** ima v
založbi:

Marija Baumgartner
Gosposka ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Sprejemem takoj **koncipijenta**.
Plača po dogovoru. — Dr. Karlovšek,
odvetnik v Celju. 1578 3-2

Samski trgovec

išče s 1. januarjem meblirano sobo v
središču mesta s hrano in postrežbo
v hiši. Ponudbe na upravništvo. 1381 8-2

Izdelovanje vseh vrst čevljev
od priprostih do najfinejših
po dnevnih cenah 46 104-87

Rud. Zontič

Celje (blizu kolodvora)
Kocenova ulica št. 2

Stavbena in galant. kleparska obrt
A. Jošta nam.

Franjo Dolžan

243 104-77

Celje, Kralja Petra c. 8
(nasproti „belega vola“)

Prevzema vsa v to stroko spadajoča
dela. Postrežba točna in solidna.

Kupimo

50.000 komadov deščic
za strangfalcarijo, event.
ako bi kedo mogel toliko
novih izgotoviti. Ponudbe
na **FRUCTUS d.d. Zagreb**
Vlaška ulica 21. 1544 4-2

Ivo Čater, Bežigrad-Celje

kupi vsako množino rezanega, tesanega
in okroglega lesa, bodisi hrastovega,
bukovega, jesenovega, črešnjevega ali

Kupi se tudi mehkega. **Plača se vedno**
vsaka množina po najvišjih
bukovih drv in dnevnih cenah.
oglja. Pošljite ponudbe!

1524 4-4

Garje, sibečico, kraste, lišaje uniči
pri človeku in živini mazilo
zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila.
1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K
poštne prosto. Prodaja in razpošilja s
pošto **lekarna Trnkóczy v Ljubljani,**
Kranjsko. 615 34-53

Majerja

in dva hlapca sprejme takoj proti
plačilu in z hrano v hiši. Oskrbništvo
Zalog, p. Petrovč pri Celju. 1547 3-3

Kupujem

bukove hlode za žago od 25 cm
deske $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$ naprej

Skrajno ponudbo za 1 m³ naloženo na vagone
vposlati tvrdki **Vinko Vabič, Žalec** pri
Celju. Reflektiram le na zdravo blago. 1562 3-3

Pekmez iz sliv
(lekvar)

v sodih na veliko za dobiti pri veletrgovini „**FRUKTUS**“ del.
društvo v isti hiši, kjer je **Izidor SCHOLLER-a s n, Zagreb,**
Vlaška ulica 21.

Telefon: 106. 1569 6-3 Brzjavni: Fruktus-Zagreb

Zadružna Zveza v Celju

razpisuje službo stalnega 1548 3-3

revizorja

Prošnje z navedbo študij, dosedanjega službovanja in plač. zahtve do 31. dec. 1919.

Knjigarna, umetnine, Goričar & Leskovšek: Celje
muzikalije

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

Oznaniila UNION-PROPAGANDE, zavod oglašne odprave in reklame, MARIBOR.

Loj, mast, olje,

in surovi loj, kupi vsako množino za najvišjo dnevno ceno

Prva mariborska tovarna mila v Mariboru

Telefon: 47. Brzjavni naslov: Milarna.

Prosijo se ponudbe z vzorci. 1543 -3

Prva in edina slov. trgovina usnja v Celju

Naznanjam, da sem otvoril v Celju, Gosposka ulica št. 26 trgovino
usnja. V zalogi imam vse vrste usnja v veliki izbiri in najboljše
kakovosti lastnega izdelka, kakor tudi drugih domačih tovarn. Naj-
boljša prilika za nakup! Trgovci in čevljari, ogledajte si zalogo. —
Sirove kože kupujem po dnevni ceni. Za obilni obisk se priporočam.

Marko Banko, Celje, Gosp. ul. 26

1582 8-2